

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

**80 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ АКАДЕМІЇ**

Одеса 2020

Наукове видання

Збірник тез доповідей 80 наукової конференції викладачів академії
7 – 8 травня 2020 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами.
За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою
Одеської національної академії харчових технологій,
протокол № 15 від 05.05.2020 р.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова

Укладач Т.Л. Дьяченко

Редакційна колегія

Голова Єгоров Б.В., д.т.н., професор
Заступник голови Поварова Н.М., к.т.н., доцент

Члени колегії: Амбарцумянц Р.В., д-р техн. наук, професор
Безусов А.Т., д-р техн. наук, професор
Бурдо О.Г., д.т.н., професор
Віннікова Л.Г., д-р техн. наук, професор
Гапонюк О.І., д.т.н., професор
Жигунов Д.О., д.т.н., доцент
Іоргачова К.Г., д.т.н., професор
Капрельянц Л.В., д.т.н., професор
Коваленко О.О., д.т.н., ст.н.с.
Косой Б.В., д.т.н., професор
Крусір Г.В., д-р техн. наук, професор
Мардар М.Р., д.т.н., професор
Мілованов В.І., д-р техн. наук, професор
Павлов О.І., д.е.н., професор
Плотніков В.М., д-р техн. наук, доцент
Станкевич Г.М., д.т.н., професор,
Савенко І.І., д.е.н., професор,
Тележенко Л.М., д-р техн. наук, професор
Ткаченко Н.А., д.т.н., професор,
Ткаченко О.Б., д.т.н., професор
Хобін В.А., д.т.н., професор,
Хмельнюк М.Г., д.т.н., професор
Черно Н.К., д.т.н., професор

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЕКСПОРТУ УКРАЇНСЬКОГО БОРОШНА

**Савченко Т.В., кандидат економічних наук, доцент
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса**

Починаючи з 2011-2012 рр., середньорічний приріст експорту борошна з України був дуже помітний. Сезон-2017-2018 рр. не став винятком, за підсумками сезону 2017-2018 рр. експортовано з України 428,50 тис. тонн борошна. У 2018-2019 рр. експорт українського борошна скоротився майже на 30 % порівняно із сезоном 2017-2018 рр. [1]. І це дійсно реалії сьогодення.

Основними країнами – споживачами українського борошна в 2018-2019 роках стали [1]:

- Східна Азія – 174818 тонн;
- схід – 109742 тонн;
- Африка – 72810 тонн;
- СНД – 40556 тонн;
- Південно-східна Азія – 25934 тонн.

Частка поставок в Південно-Східну Азію при цьому дещо збільшилася, в тому числі і в абсолютних цифрах. Борошно відвантажували в основному в Сінгапур, були поодинокі відвантаження до В'єтнаму і Камбоджі.

Лідер поки залишився колишній – КНДР. Але різке зменшення відвантажень в цю країну в останні місяці вплинуло на всю картину українського експорту.

А ось в десятці українських компаній-лідерів змін практично не відбулося.

Список найбільших експортерів очолює «ТД «Новаагро». Це феноменальне явище в борошномельної галузі України: компанія, яка не має поки що власного переробного підприємства, відвантажила найбільший обсяг борошна – 17 % всього українського експорту. Крім того, і в загальному обсязі виробленої борошна ця компанія в трійці лідерів. До недавнього часу лише Аграрному фонду вдавалося таке, він і зараз в десятці найбільших експортерів. І це показово: найголовніше – вміння продавати. Все інше вторинне на профіцитному ринку борошна.

Настільки значне зниження експорту призвело до ще більшого затоварювання ринку готовою продукцією. Це, в свою чергу, сприяло загальному зниженню виробництва борошна: зменшення чисельності населення, скорочення експорту – ось чому у цифрах виробництво борошна за останні роки виглядає таким чином [1]:

- 2015-2016 рр. – 1,986 млн. тонн;
- 2016-2017 рр. – 1,965 млн. тонн;
- 2017-2018 рр. – 1,879 млн. тонн;
- 2018-2019 рр. – 1,671 млн. тонн

Дана ситуація породжує великі проблеми з реалізацією продукції на внутрішньому ринку, який також споживає все менше борошна з року в рік. І не тому, що українці стали краще жити і заміщають борошняні вироби і хліб більш корисними продуктами. Реальна демографічна ситуація оптимізму не вселяє і готує нас до ще більших проблем.

Але навіть в такій ситуації, що склалася лідери переробки, в основному, наростили виробництво продукції. Більшість з них також є лідерами експорту. Наприклад, КХП «Тальне» експортувало більше 85 % виробленої продукції (табл. 1).

10 млинів виробили понад 45 % всієї української борошна. Всього виробляли продукцію понад 300 підприємств з урахуванням тих, хто виробляв більше 10 000 тонн на місяць, і тих, хто на присутніх справив 1-2 тонни на рік. Підприємств, які в середньому виробляли не менше 1000 тонн борошна на місяць – всього 36 [2].

За результатами 2018-2019 років маркетингового сезону внутрішнє споживання борошна в Україні прогнозується на рівні 2 млн тонн, що на 150 тис. тонн менше, ніж у попередньому сезоні [2].

Таблиця 1 – Динаміка виробництва борошна лідерами переробки

Назва підприємства	Виробництво борошна в липні – вересні, тонн	
	2018-2019 рр.	2017-2018 рр.
ТОВ «Вінницький КХП № 2»	161472	154642
ГП «Новопокровський КХП»	117059	116393
ТОВ «Дніпромлин»	111993	115468
ТОВ «Столичний млин»	111472	119378
ТОВ ПКФ «Рома»	81033	75491
ТОВ КХП «Талне»	74303	72267
ТОВ «Хмельницький млин»	71390	42431
ГП «Кулиндоровський КХП»	53868	45339
ТОВ «Васильковхлібопродукт»	35369	–
ПАТ «Вінниця – Млин»	35318	34907

Складнощі з реалізацією продукції активізували прагнення українських переробників до модернізації обладнання та будівництва нових об'єктів. Поодинокі об'єкти вже побудовані, деякі в стадії проектування і / або будівництва.

Література

1. Експорт українського борошна знизився майже на чверть. URL: <https://agravery.com/uk/posts/show/eksport-ukrainskogo-borosna-znizivsa-majze-na-cvert> (дата звернення 29.02.2020).
2. Названі лідери з експорту українського борошна і круп. URL: <http://agroportal.ua/ua/news/ukraina/nazvany-lidery-po-eksportu-ukrainskoi-muki-i-krup/> (дата звернення 29.02.2020).

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Шалений В.А., канд. екон. наук, доцент

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса, м. Одеса

Забезпечення стабільного розвитку національної економіки та розбудова громадянського суспільства, орієнтованого на досягнення високих соціальних стандартів, неможливе без гармонізації процесів здійснення підприємницької діяльності в усіх його формах. В цьому контексті слід зазначити, що стійкий та збалансований розвиток малих форм підприємництва є одним з ключових чинників розбудови такої економічної системи. В періоди кризи та посилення дії різноманітних ризиків, насамперед, системних, значимість рівня розвитку малого бізнесу зростає: за рахунок власної гнучкості він має високий рівень адаптованості до агресивних зовнішніх умов, а отже повинен забезпечити гнучкість всієї економічної системи та слугувати певною «подушкою безпеки».

Закордонний досвід здійснення підприємницької діяльності свідчить, що у сфері малого бізнесу здійснюється велика кількість всіх інновацій, що сприяє науково-технічному прогресу та якісному розвитку національної економіки. Малий бізнес в розвинених країнах в значній мірі формує кінцеві економічні результати, які визначають рівень добробуту населення. В Україні, на жаль, малий бізнес не виконує навіть і половини функцій, описаних вище, на що є цілий комплекс причин. Для визначення ролі малого бізнесу у забезпеченні стабільного розвитку економіки, а також оцінки ступеня ефективності роботи зазначених підприємницьких структур, проведемо ретроспективний аналіз ключових показників, що

СЕКЦІЯ «ЕКОНОМІКА ПРОМИСЛОВОСТІ»

СУБ'ЄКТИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В КОНТЕКСТІ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДИ ТА
УПРАВЛІННЯ

Павлов О.І.....	311
СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ СТАЛОГО ТА ІНКЛЮЗИВНОГО РОЗВИТКУ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ	
Самофатова В.А.....	312
СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО У КОНТЕКСТІ ІНКЛЮЗИВНОГО РОЗВИТКУ	
Дідух С.М.....	314
ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	
Крупіна С.В., Яблонська Н.В.....	315
АНАЛІЗ СКЛАДОВИХ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ М'ЯСОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ	
Ощепков О.П., Магденко С.О.....	317
ОЦІНКА СУЧАСНОГО СТАНУ ПОТЕНЦІАЛУ РОЗВИТКУ ВИНОРОБНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	
Лобочька Л.Л., Фрум О.Л.....	319
ПІДХОДИ ДО ПРОГНОЗУВАННЯ ЦИКЛІЧНОСТІ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ	
Кулаковська Т.А.....	321
МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ХАРЧОВИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Берегова Т.А.....	322
ІНКЛЮЗИВНА ЕКОНОМІКА ЯК НОВА ПАРАДИГМА СТАЛОГО РОЗВИТКУ	
Мініна В.О.....	324
СТРУКТУРА КАПІТАЛУ ЯК ПРЕДМЕТ ЕКОНОМІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ: СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ	
Федорова Т.С.....	326
ВИЗНАЧЕННЯ ОСНОВНИХ ФАКТОРІВ ВПЛИВУ НА ВИРОБНИЦТВО ПРОДУКЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ М'ЯСОПЕРЕРОБНОЇ ГАЛУЗІ	
Петков О.І.....	328

СЕКЦІЯ «УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ»

НАПРЯМИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЗЕРНОВОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ

Басюркіна Н.Й.....	330
УПРАВЛІННЯ ХАРЧОВИМИ ВІДХОДАМИ В УКРАЇНІ	
Свистун Т.В.....	333
СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЕКСПОРТУ УКРАЇНСЬКОГО БОРОШНА	
Савченко Т.В.....	335
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ	
Шалений В.А.....	336
ВПЛИВ УТИЛІЗАЦІЇ ТА ВТОРИННОЇ ПЕРЕРОБКИ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ НА СТАН НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	
Вігуржинська С.Ю., Колесник В.І.....	338
ДЕЯКІ АСПЕКТИ СУЧАСНОГО РОЗВИТКУ ТОРГОВЕЛЬНИХ МЕРЕЖ В УКРАЇНІ	
Бровкіна Ю.О., Кривоногова І.Г.....	340
ОЦІНКА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ РОЗРОБКИ ПРОЕКТУ СОНЯЧНИХ ХОЛОДИЛЬНИХ УСТАНОВ	
Константинова Т.В.....	341
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПРОДУКЦІЇ БЕЗВІДХОДНОГО АГРОВИРОБНИЦТВА: ПАРАМЕТРИ ТА ПОКАЗНИКИ	
Андрейченко А.В., Горбаченко С.А.....	342
УПРАВЛІННЯ ХАРЧОВИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ: ЕКОЛОГІЧНІ РИЗИКИ	
Немченко В.В., Немченко Г.В.....	344

СЕКЦІЯ «МАРКЕТИНГ, ПІДПРИЄМНИЦТВО І ТОРГІВЛЯ»

ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОСУВАННЯ МОЛОЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ В УМОВАХ СУЧАСНОГО РИНКУ

Мардар М.Р., Памбук С.А., Лозовська Г.М.....	346
КАПІТАЛЬНІ ВКЛАДЕННЯ ТА ЇХ РІЛЬ У РОЗВИТКУ МАЛОГО І СЕРЕДНЬОГО АГРАРНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА	
Бахчиванжи Л.А., Євтушок О.В., Значек Р.Р.....	348